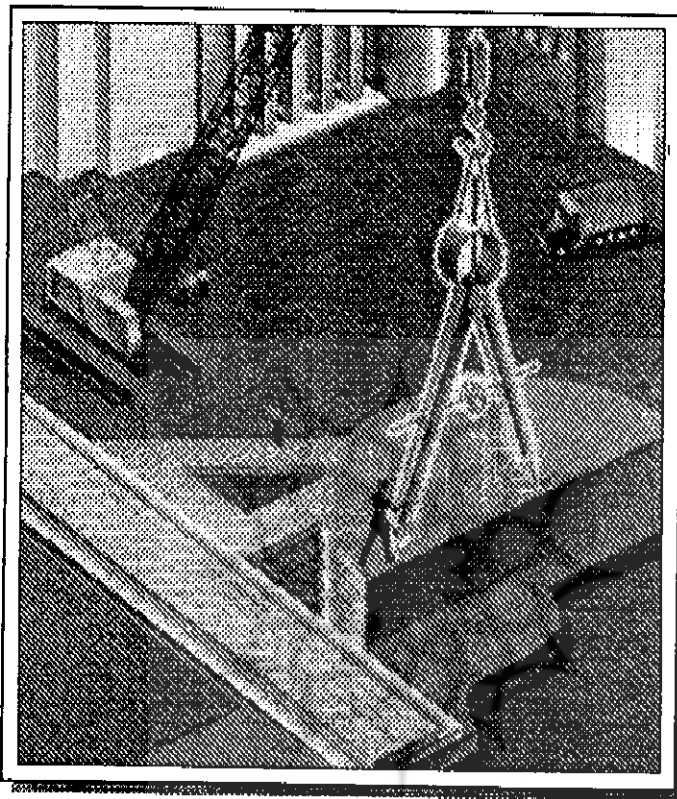

پژوهشی درباره نقش بودجه‌ریزی دولتی در اقتصاد ایران

مناسب است. دوم اینکه کتاب مذکور از جامعیت و بینشی عمیق و کم‌سابقه در مورد سیاست‌گذاری‌های جاری کشور که با بودجه دولت ارتباط تنگاتنگی دارد، برخوردار است. به همین دلایل این کتاب نه تنها به عنوان یک کتاب درسی می‌تواند مورد استفاده دانشجویان رشته‌های مختلف حسابداری، اقتصاد، بازرگانی، مدیریت و دیگر رشته‌های مرتبط قرار

بودجه‌نویسی، یا به تعریفی دیگر بودجه‌ریزی در کشور ما ویژگی‌های خاص خود را دارد؛ ویژگی‌هایی که مورد انتقاد اقتصاددانان و کارشناسان بودجه‌ریزی قرار گرفته، و یکی از عوامل مؤثر در ناکامی‌های اقتصاد کشور نیز شناخته شده است. در همین مجله و در شماره‌های مختلف آن، درباره بودجه‌های سالانه ایران مطالبی به قلم همکاران اقتصاددان نشریه و برخی پژوهشگران به چاپ رسیده که در هر کدام به بخشی از جنبه‌های گوناگون بودجه‌ریزی و ضعف‌های آن پرداخته شده است. از طرفی، تاکنون کمتر کسی را سراغ داریم که تحقیق جامع‌الطرفی را در مورد ماهیت بودجه‌ریزی در ایران انجام داده باشد.

دکتر اکبر کرباسیان - مدرس دانشگاه، که نوشته‌های ایشان بارها در «گزارش» چاپ شده اقدام به این پژوهش همه‌جانبه کرده و نتیجه را در کتابی با عنوان «بودجه و بودجه‌ریزی دولتی در اقتصاد ایران» ارائه داده است.

نوشته‌ای که در زیر مطالعه می‌فرمایید به بررسی اجمالی این اثر اختصاص دارد.

نوشته دکتر سیدابوالفضل دلقندی

گیرد، بلکه برای مطالعه همه دانش‌پژوهان و شهروندان علاقمند به مسائل اقتصادی ایران اثری مفید است. در این رابطه بنده مطالعه کتاب حاضر را به ویژه به مدیران مالی و بودجه‌ریزی بخش‌های مختلف اقتصادی کشور، چه در سطح

کتاب «بودجه و بودجه‌ریزی دولتی در اقتصاد ایران» با توجه به فصل‌بندی و محتویات آن در مقایسه با آثار دیگری که در این زمینه تاکنون به رشته تحریر درآمده، از دو ویژگی اساسی برخوردار است. اول آنکه این کتاب از سوی مؤلف چند بار

شماره

شرکت فرامطلق (سهامی خاص)

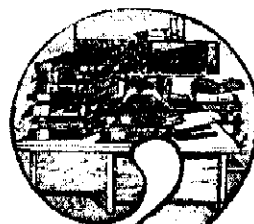
تهران ۱۴۳۳۸

خیابان ولیعصر - مقابل پارک ساعی

شماره ۱۰۵۰/۶ - واحد ۳۰۸

تلفن: ۰۷ - ۴۷ ۴۷ ۸۷۱

دورنگار: ۰۷ ۴۷ ۴۷ ۸۷۱

صد سال زونکن نه!

فقط یک

زونکن

زونکن ابزارآمدترین نرم افزار قابل استفاده

در وزارتخانه‌ها، ارگانها، سازمانها، مراکز

اطلاعاتی اسناد و شرکت های دولتی و

موضوعات مهم آرشیو، بایگانی، دبیرخانه و

نمایندگیهای اطلاعاتی در محیط Windows

بنگاه‌های خردوچه در سطح مدیریت‌های کلان، توصیه می‌کنم.

ولی علیرغم نکات مثبت فراوانی که در این کتاب وجود دارد، کاستی‌هایی نیز در آن مشاهده می‌شود که در صورت توجه و رفع آنها در چاپ‌های بعدی، مطمئناً کارآئی این اثر افزایش خواهد یافت. کاستی‌های کتاب از نظر من به این شرح است.

۱- ضعف مبانی تئوریک: مؤلف که خود یکی از اساتید مسلم درس اقتصاد توسعه و بودجه‌ریزی دولتی است، به مبانی نظری هر یک از فصول کتاب توجه کافی مبذول نکرده است. به نظر می‌رسد توجه بیشتر به مبانی نظری بودجه‌بندی و بودجه‌ریزی، از طریق بیان رابطه‌های ریاضی و مشخص کردن متغیرهای مستقل و وابسته و توجه بیشتر آنها از طریق رسم نمودارهای مربوطه، می‌توانست بر غنای بیشتر مطالب کتاب بیفزاید.

همین‌طور، معرفی و بررسی هر یک از عوامل بودجه‌بندی، چه در بخش هزینه‌های دولت، چه در بخش درآمدها و چه در بخش منابع تأمین کسری بودجه، براساس تئوری‌های مختلف و تطبیق هر یک با شرایط و ویژگی‌های اقتصاد ایران، می‌توانست مکمل بخش مبانی نظری باشد. حال اگر یافته‌ها به صورت تطبیقی مورد تحلیل قرار می‌گرفت بر غنای علمی اثر بیشتر می‌افزود.

۲- عدم توجه کافی به بودجه شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت: بودجه کل کشور خود از سر جمع سه بودجه عمومی، شرکت‌ها و بانک‌ها و بودجه مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت تشکیل می‌شود. مؤلف در کتاب خود عمدتاً به بودجه عمومی دولت پرداخته است. از آنجا که شرکت‌های دولتی و بانک‌ها در ایران سهم عمده‌ای از بودجه کل کشور را در اختیار می‌گیرند و از نظر ساختاری از وضعیت مالی مطلوب هم برخوردار نیستند، ذکر آنها در کتاب اهمیت بالایی دارد، خصوصاً که عدم توجه مدیران

به موازین بودجه‌بندی در شرکت‌های دولتی عامل مهمی در کاهش کارآئی (و زیان‌دهی) آنها بوده است. پیشنهاد می‌شود در تجدید نظر آینده کتاب، با توجه به مبانی نظری، بخش جدیدی به بودجه‌بندی شرکت‌ها و بانک‌های دولتی اختصاص داده شود. توجه به این نکته از آن جهت بیشتر حائز اهمیت است که خصوصی‌سازی، که اکنون یکی از اهداف مهم دولت است، بهتر می‌تواند مورد تحلیل قرار گیرد.

بودجه‌بندی بانک‌ها نیز با توجه به ساختار متفاوت آنها با بانک‌های سنتی (ربوبی)، از دیگر نکات مهمی است که جا دارد مورد توجه بیشتر مؤلف قرار گیرد.

۳- عدم توجه کافی به بخش بین‌الملل: آنچه که در کتاب مورد توجه قرار گرفته عمدتاً بخش اقتصاد بسته ایران است و به بخش بین‌الملل توجه کافی مبذول نشده است.

نارسائی و ضعف‌های ساختاری اقتصاد ایران در بودجه‌بندی بخش‌های ارزی (صادرات، واردات و بخش سرمایه) ایجاب می‌کند که به این قسمت‌ها نیز توجه بیشتری مبذول شود.

۴- عدم توجه به مبانی کنترل‌های بودجه‌ای: در اثر مورد بحث به چگونگی کنترل‌های بودجه‌ای توجه کافی نشده است. این قسمت می‌تواند در دو حالت نظری و عملی در ایران مورد بررسی قرار گیرد و موارد ضعف کنترل‌های بودجه‌ای، با توجه به عدم رعایت قانون محاسبات عمومی در کشور

بررسی شود. توجه بیشتر به این بخش می‌تواند عدم کارآئی بودجه‌بندی دولتی در ایران را از دیدگاه کنترلی نیز مشخص کند.

۵- عدم طبقه‌بندی ضعف‌های ساختاری در بودجه‌بندی دولتی در ایران: عمده ضعف ساختاری بودجه‌بندی دولتی در ایران مسأله برون‌زا بودن متغیرهای اقتصادی است. افزایش متغیرهای برون‌زا در هر سیستمی گویای علمی نبودن بودجه‌بندی و وجود محدودیت‌ها و موانع عارضه‌ای است که امکان بودجه‌بندی علمی را سلب می‌کند. همین‌طور، وجود تبصره‌های تکلیفی و محدودیت‌های اقتصادی در سیستم بانکی کشور از جمله مصادیق ضعف‌های ساختاری هستند که مؤلف می‌توانست با بحث مفصل‌تر راجع به آنها کتاب حاضر را از جامعیت بیشتری برخوردار سازد.

توسعه
شرکت تولیدی شیرآلات بهداشتی
(سهامی خاص)

با سی سال تجربه در زمینه تولید و بهره‌گیری از تکنولوژی برتر و دانش روز تولیدات خود را با تکیه بر:

○ کیفیت برتر
○ رعایت کلیه نکات فنی
○ تنوع و زیبایی
○ مهر استاندارد

و در بسته‌بندی‌های مناسب به بازارهای داخل و خارج عرضه می‌نماید.

دفتر مرکزی: میدان ونک، خیابان ملاصدرا، شماره ۹۲
تلفن: ۸۰۳۲۴۵۵ - ۸۰۳۶۹۴۴، فاکس: ۸۰۳۶۱۹۷
کارخانه: خیابان دماوند، خیابان سازمان آب، شماره ۱۴
تلفن: ۸۱ - ۷۳۴۹۶۷۸ فاکس: ۷۳۳۴۹۴۳